

DÉLVIDÉK

(BACSKAI NAPLO) — POLITIKAI NAPILAP.

*ér.

Ujság

60 mun-
mult
szá-
es-
9.= Szekcióság és kiadóhivatal: =
Szabadka, IV. Rákóczi-sz. 30.
Telefonszám 300.Feladvány szerkesztő:
KÖNYA LAJOSSzekcióság:
BERKES MÁRK= Megjelenik mindennap délután. =
Előfizetési díjak: egész évre 72 K,
félévre 36 K, negyedévre 18 K.

Az amerikai missziók hazatérése.

Páris, jun. 23. Az összes amerikai missziók, a vezérkar és a többi törzskarok elhagyják Párisot és Amerikába térnek vissza. A vezérkar Bordeauxba költözik. Párisban csupán egyes, az összeköttetéshez szükséges osztatok maradnak.

Ujabb román koronatanács fog határozni a békeszerződés elfogadásáról.

A Romanul jelenti: Bukarestben nagy izgalom közepeztette várják Bratianu megérkezését. Párisból újabb hírek nem érkeztek. A Daily Chronicle azt írja, hogy a kis és nagy nemzetek között éles konfliktus tört ki, amely minden nap egyre jobban elmérgesedik. A kisebb nemzeteket megijesztette a békekonferenciának az a követelése, hogy a nemzetközi liga befolyást gyakoroljon a kis államok belső ügyeibe. Bratianu, Padrevszky és Pasics erősen tiltakoztak a békekonferencia eme határozata ellen. Maniu Gyula Bukarestbe utazott. Valószínűleg, mikor megérkezik, ott lesz már Bratianu is. Ebben az esetben megtartják a koronatanácsot, amelyen elhatározzák, hogy Románia elfogadja-e a békefeltételeket, vagy nem.

Olaszország és Tirol.

Bécs, jun. 23. Bauer külügyminister a parlamentben beszédet tartott a békéről. Követelte, hogy Olaszország mondjon le Tirol. annexiójáról és állást foglaljon a stájerországi és krajnai új határok ellen. Ami a Magyarországgal való határokat illeti, úgy ott nemzetközi ellenőrzés alatt plebiscitumot követel. Konstátálta végül, hogy Ausztria így életképtelen és kell, hogy egyesüljön Németországgal.

Amerika a bolsevizmus ellen

— Házkutatások és bebörtönzések. —

Amszterdam, jun. 24. A Times jelenti Washingtonból: Az amerikai hatóságok nagyon szigorúan járnak el az anarkistákkal szemben. Newyorkban az orosz szovjetkormányzat képviselőitől házkutatásokat tartottak és a forradalmi irodalom egész csomó termékét kobozták el. Martine Lajost, aki az orosz bolsevistákat képviseli Amerikában, személyzetével együtt bebörtönözték és átadták a forradalmi agitáció kikutatására kiküldött állami bizottságnak.

A berlini és müncheni nyomdászsztrájk.

— Német bérmozgalom az antant javára. —

Nauen, jun. 23. A berlini nyomdai segéd munkások sztrájkjához a Politikai Parlamenti Tudósító megjegyzi, hogy a segédszemélyzetnek felmondtak s már ezen a héten a munkaidőt mindenütt a felére, a béréket pedig az eddigiek kétharmad részére csökkentik. Ezenkívül 2 hét alatt az egész személyzetet elbocsátják.

Ez a fenyegetés azonban, úgy látszik, nem maradhat hatás nélkül. Az egyidejű müncheni sztrájk csak megerősíti azt a benyomást, hogy a függetlenségi korszak és kommunizmusnak tervszerű összeűnésével állanak szemben, amelynek az a célja, hogy Németország közvéleményét ebben a legfontosabb pillanatban az antant hasznára elfojtsák. (Igy beszélnek a szociálisok!!)

A sztrájk ugyanis éppen abban a pillanatban tört ki, amikor a német újságokra, mint a közvélemény képviselőire, a legnagyobb szükség volna.

Három nap múlva Ausztria, egy hétre Magyarország

Hiteles forrásból az a hír járja, hogy három nap múlva írják alá az osztrák delegátusok a békét; egy hét múltával pedig Magyarország ügyeit is teljesen elintézik.

Drákói szigor a vörös hadseregben.

Bécs, jun. 23. A magyar szovjetkormány hadügyi népbiztosa újabb rendeletet bocsátott ki, melyben az összes gazdasági számtisztokat és más hivatalnokokat behívja 45 éves korhatárig. A jelentkezni vagy szolgálni vonakodókat a forradalmi törvényszék elé állítják, mely hallatlan szigorral jár el a katonai ügyekben. Szökésért, lopásért, szesztilalom megszegéséért 8-10-12 évi súlyos fegyházzal bünteti a vétőket. A vörös hadsereg frontra került tagjai közt van nagyszámban fanatikus kommunista is, de legtöbben kényeszerből, terror alatt vannak ott, nélkülözésről panaszkodnak, hazavágyódnak és a békeség után sóvárognak. Ezen „gyávák” őszinte hangját azonban lehurrogja az elkábitottak halálraszánt „hősiessége” és eltompítja, lefojtja a forradalmi törvényszék rettegett szigorúsága.

Krónstadt elestét várják.

Stockholm, jun. 23. — Itt minden pillanatban várják Krónstadt elestét.

Mennyi kártérítést fizet Németország?

Párisból jelentik: A négyek tanácsa szüntelenül az ellenjavaslatokkal foglalkozik. A bizottság foglalkozott azokkal a nehézségekkel, amelyekbej a németekre kirevándó kártalanítási összeg előre való megállapítása ütközik. A helyreállítandó épületek eredeti költségeinek összege nem nyújt elegendő támpontot ehhez a munkához. Ily körülmények között lehetetlen ma megmondani, miként lehetne a németek kártérítési kötelezettségét, bár csak megközelítőleg, összegszerűen megállapítani, hacsak nem akarják Franciaországot a különben is súlyos háborús költségeken kívül még a hadikárok egy részével is megterhelni.

Véget ért a bukaresti sztrájk.

Bukarest, jun. 23. A fővárosi gáz- és villanyüzemek sztrájkja véget ért, éppúgy a vasutasok egy részének a sztrájkja is. A minisztérium, a mechanikusok és a vasúti műhelyek munkásai között megegyezés jött létre. A román vasúti alkalmazottak követeléseit felett most folynak a tárgyalások.

...t válasza

Hirdetők jegyzékére.

A szabadkai hírrészi, hogy 22 A Temps a következő cikkeket közli: A szomszomszág válasza minden szerkesztésben nélkül adták át a németek szövegére. A válaszolásra adott 5 napos évi máridő szombatán járt le. Ebben 100 Ciszámitódi a fegyverszünet elmondásához szükséges 3 napos határidő is. Ha a határidő lejárása után a német kormány kijelenti, hogy hajlandó a módosított feltételeket aláírni, akkor hétfőn vagy kedden megtörténik a versaillesi kastély tükörtermében a békeszerződés hiteles aláírása. Brockdorff Rantzau gróf hétfő este 10 órakor utazott el és 70 munkatársát, meghatalmazottját, szakértőjét, titkárját vitte magával. A német delegációnak még körülbelül 100 tagja maradt Versailleásban. Bourgeois hadnagy Kölnig kísérté a németeket és a határidő lejáratá után 6 kíséri vissza a delegációt Versailleba.

Paris, jun. 22. Közöttük a szövetségeseknek a békefeltételek német válaszára adott viszonyválaszát. A választ levéllel vezetik be, amely a többi közt ezt mondja: A szövetséges és társult hatalmak felfogása szerint ez a háború volt az emberiség ellen eddig elkövetett legnagyobb bűntett. Németország felbontotta harca rész szövetségesét, hogy hadat üzenjen Szerbiának. — A levél elsorolja ezután a németek bűneit és ezeket mondja: Németországnak el kell vállalnia a jóvátételt. A szövetséges és társult hatalmak gondoskodtak róla, hogy a lengyel állam ismét megalakuljon és biztosított utat kapjon a tengerhez. A Saar medencéjének 15 éves megszállásáról hozott feltétel érvényben marad. A szövetségesek megvannak győződve arról, hogy a német gyarmatok becsüszött lakói egyáltalán nem fogadják szívesen a német uralom visszatérését. Ha a németek bebizonyítják, hogy hajlandók a békefeltételeket teljesíteni, akkor előbb válik lehetővé a népszövetségnek Németország felvételével való kiegészítése. — A blokád ellen kifejtett német érvelésről ezt mondja a levél: A blokád mindenkor törvényesen elismert eszköz volt a hadviselésnek. — A szövetségesek válasza megjegyzi, hogy a német memorandum semmit se mondott, ami meggyöngyítene a szövetségesek azon meggyőződését, hogy a háború közvetlen okozója a felelős tényezők jól megfontolt elhatározása volt, akik az európai kérdést erőszakosan, ha kell: háborúval akarták megoldani. A szövetségesek szerint az igazságosság követeli, hogy azokat, akik elsősorban felelősek a háború felidézéséért, kérdőre vonják és megbüntessék. Németországnak megengedik, hogy hadseregét lassabb tempóban csökkentse, mint ahogy az eddigi rendelkezés követelte. — A németeknek a flottára vonatkozó javaslatát egyáltalán nem lehetett tárgyalni. — Németország általános szegregést ajánlatot föl kötelezettei egész területében vagy egy részének fedezésére.

Kávéházakban kérje „Délvidék”-et.

A német haderő csökkentése.

Bécs, jun. 23. A május 7-iki szerződés a német hadsereg létszámát százezer főben állapítja meg. A szövetségesek válasza azonban kijelenti, hogy az átmeneti idő első 3 hónapjában a német haderő kétszázezer emberből állhat.

A németeket nem veszik föl most a népszövetségbe.

Bécs, jun. 22. Versailleből jelentik: Az átánt válasza elvileg elismeri Németországnak a népszövetségbe való felvételi jogát. De az azonnal való felvételt eleve visszautasítja. A népszövetségbe való felvételt legkorábbi dátumáról semmit sem tudnak.

Az átánt válasza Poincaré előtt.

Lyon, jun. 23. A Temps jelentése szerint hétfőn minisztertanács volt az Elysée palotában Poincaré elnöki kísérel. A minisztertanácsban Clemenceau miniszterelnök felolvasta a német ellenjavaslatokra adott választ.

A török ügyek a konferencián.

Lyon, jun. 22. A pénzügyi és a jóvátételi bizottság délután 3 órakor együttes ülést tartott. Kedden a tizes tanács tart ülést a külügyminisztériumban. Ennek az ülésnek napirendjén a török ügyek vannak.

Sztrájkolnak a németek Csehországban.

Prága, jun. 23. A csehszlovák állam német részének általános ellenállására vonatkozóan jelenti a Prager Tagblatt Tspitzből: Az általános sztrájk itt és Német Csehország többi helyein teljes munkabeszüntetéshez vezetett. Csak ott folyik a munka, ahol a munkások közt a többség cseh, mert a csehszlovák munkások a sztrájkot nem ismerik el.

A németek aláírták a békeszerződést.

Párisból érkezett hírek szerint a német delegátusok a békeszerződést aláírták.

Agyonvert aradmegyei földesgazdák.

— A novemberi forradalom epilógusa. —

Bonyolult és nagyszabású bűnügy foglalkoztatja hónapok óta az aradi törvényszék vizsgálóbíróját. Az első forradalom idején Apateleken is nagyarányú zavargások voltak. December 3-án Breitz Juliska, apateleki földbirtokos leánya, jelentést tett az ottani községhez, hogy édesapja, Breitz Lázár e nap nem tért haza. Az ottani hatóság azonnal megindította a nyomozást, de nem vezetett eredményre. Breitz Juliska maga is édesapja felkutatására indult és másnap a község határában rá is bukkant édesapja holt testére.

Az apateleki esendőrség nyomában széleskörű nyomozást indított és másnap sikerült elfogniok Markuz Janos és Budeán Tódor apateleki napzamosokat, akikre gyanu hárult, hogy ők ölték meg Breitz Lázárt. A nyomozás alkalmával bebizonyosodott, hogy Markuz puskatussal fejbévágta Breitzot, majd pedig rálőtt, Budeán pedig fejével észétverte a szerencsétlen áldozat fejét.

Három nappal később Mika György apateleki földműves gyanus körülmények között halt meg. A nyomozás adatai megállapították, hogy december 6-án Mika Györgyöt Budeán széklátszal bántalmazta és még két társa olyan erősen bántalmazta, hogy Mika másnap behalt sérüléseibe. Az apateleki esendőrség Markuz Janost és Budeán Tódort beszállította az aradi ügyészségre, ahol az ügyész indítványára mindkét vádlottat előzetes letartóztatásba helyezte. Mindkét vádlott a vizsgálobíró határozata ellen fellebezéssel élt a vádtanácshoz. A fellebezésben a vádlottak előadták, hogy ők csak a rend és nyugalom helyreállításán fáradoztak. Breitz Lázár pedig, kibaszálva a forradalom utáni zavaros napokat, lopott és fosztogatott. A vádtanács Markuz és Budeán felfolyamodását elutasította és a további vizsgálati fogságot rendelte fel. A vádlottak nem nyugodtak bele a vádtanács határozatába, hanem a nagyváradi táblához fellebeztek.

Wilson a zsidók partján (?)

— A kisebbség védelmének kérdése. —

Amsterdam, jun. 23. A New York Tribune Párisból azt a szikratáviratot kapta, hogy a Német-Ausztriával való békekötésnél a kisebbség védelmének a kérdése nagy nehézségeket okoz. Nagy vizálya keletkezett az Ausztria területén alakult új államoknak a kormányai és a Párisban levő ausztriai zsidó küldöttség között, amely utóbbit Wilson erőlyesen támogat (?)

— Junius havi rendes közgyűlés. A junius havirendes közgyűlést minden valószínűség szerint a hó végén tartják meg. Jelenleg az előkészítő munkákat végzik.

A kényelmes gyümölcsfoltvajok.

Lefűrészelik az ágakat. — (Saját tud.) — jun. 24.

Nemrégiben megemlékeztünk arról, hogy a szabadkai szőlőket valóságos ellepik a gyümölcsfoltvajok és nagy károkat okoznak a tulajdonosoknak mert még a zöld gyümölcsöt is letarolják.

A gyümölcsfoltvajok legújabb trükkjéről most kaptunk hírt. Már nem elégsznek meg azzal, hogy megrohanják a fákat és leszedjének mindent róluk, ez tudniillik hosszadalmas eljárás lenne, azok kívül kényelmetlen is, hanem megrovidítják a hasznos munkálkodást egyszerűen lefűrészelik a gyümölcsel megrakott ágakat és elszakolnak vele. Sok helyen, ahol fiatal fák vannak, egyszerűen lefűrészelik a fa derekát és a koronáját elviszik.

Ez az új módszer nagyon divatossá lett, úgyhogy mindenfelé használják; — a gazdákat pedig ez is a mérég, mert egyrészt el nem kergethetik a kellemetlen vendégeket szomorú utókövetkezmények nélkül, másrészt segítséget nem kapnak sehonnán. Most úgy kezdenek segíteni magukon, hogy inkább leszedik a gyümölcsöt éretlenül, — ha már ugyanis kárba veszik, de így megmarad a fa sérületlenül; ez is haszon.

Mi mindenre jó a papír?

A sanyaru szükség és mezeorultság sok mindenre megtanítja az embereket. A genialis feltalálók leg többször valami kényeszer szüli. A teremteni tudó emberi érielem megsejtése akkor ösztökéli leginkább a törekvést, kutatást, mikor pótolnia kell valamilyen hiányt, fegyverkezést. Ne és mennyi hiány, mennyi fegyverkezés van ma! Ez a rákényszerültéég érdekes formában oldotta meg szöveget Magyarországon a ruhaneműekben, posztóban, szövetben való hiányt. A megoldás nagy praktikum, de egyben újságszerű szerzés is. Arról kaptunk ugyan is hírt, hogy a szociális termelési népbizottság rendelete értelmében további intézkedésig a következő cikkek előállításához kizárólag papírszövetek használhatók föl:

Mindennemű zsákok, táskák, bőröndök, zászlók, esomágó és viaszvász, kalapbélés, gallér- és kéz-bélésszövet, keményvász, sportsapkák, díszletek, kárpitozások, fejkendők, kötények, függönyök, tapéták, butorbevonás, lámpa- és kertiernyők, szőnyegek, nyugvóágyak, lepedők, matracok, műbőr, és könyvkötészetit kellékek, babaruhák, asztalkendők, szigetelőanyagok, fegyverruha, temetkezési kellékek.

A használat fogja megmutatni, tényleg beváltak-e a papír mindenre. Ha igen, akkor aztán még jobban fog állni a közismert mondás: a papír nagyon türelmes!

x Dr. Kiss Zoltán egyetemes orvos, segező urologus. Rendel d. e. 8-10, d. u. 2-4 ig. Lakása: I. Husyadi tér 122 Farkasház, a volt közös huszárlaktánnyal szemben.

Todorovics térparancsnok távozása.

Mint értesülünk, Todorovics ezredes, Szabadka eddigi térparancsnoka távozik állásából, mert egy magasabb tisztség betöltésével bízták meg. Helyébe Boskovics Vlada ezredes kapott megbízást a térparancsnoki állás betöltésére. Todorovics térparancsnok távozását Szabadka népe ószintén sajnálhatja. Kiváló képességű, mindig igazságos ember volt. Érintkezési módora még a leghivatalosabb korlátok között is megőrizte természetesen rokonszenves és nagyon sok tisztelet szerzett neki.

Utóda, Boskovics ezredes szintén igazságos, rokonszenves ember hírében áll, s má: régebb idő óta itt tartózkodik Szabadkán.

NAPI HIREK.

Van egy bolygó,

mely itt kering a világűrben, titokzatosan, mint az ezeregyéjszakai hívós csillaga. Néha izzó fényben ég, máskor vakít a feketesége; — néha úgy iramlík, akárcsak a cikázó gondolat, máskor megdöcög, mint egy rozszant szekér. A vonzó ereje annyira hatalmas, hogy magához tudná ölelni az egész világ mindenségét, olykor azonban akkora a taszító energiája, hogy lökésetől széttápl minden. Jótékonyan javít és rettenetesen ront, alkot s egyben rombol; a tündökletes mesebe illő nagy esoda s ha kőbe burkolózik, komor mint az alvilág kénköves lehellete. Sebesen törlet nyilegyenes pályán a beláthatatlan magasságokat átszelve az öröklét kapui felé; sokszor hirtelen kizökken, ördögi csavargásba kunkorodik s gyűrűzve zakatol, mint egy boszorkány metelője. Két végleletauról: a tökéletességet és a gyarlóságot, az örök világosságot és az örök sötétséget, a Jót és a Rosszat, az Életet és a Halált. Szellem élteti, melyet anyag hordoz. A lelke isteni szikra, a teste nyomorult sár. Értelme tüzösóva, mely világit és éltet megteleget sugárzik, de gyujt és hamvaszt is. Szíve fényből és kőromból szótt. Beléje van gyurva a mennyország és a pokol. Fenséges és hitvány. —
S e bolygó neve: Ember.

Zöldi Márton meghalt Budapestről érkezett hír szerint Zöldi Márton, az ismert nevű író, akinek meleg humorral fűszerezett elbeszéléseit, rajzait országzerie élvezettel olvasták, Budapestben elhunyt. Két leánya: Vilma és Ella szíriésznek működtek a szabadkai színpadon is.

Gyorsvonat Zágráb és Bécs között. Amint értesülünk, már folynak a tárgyalások aziránt hogy gyorsvonati összeköttetés létesüljön Zágráb és Bécs között. Ennek a gyorsnak közvetlen kapcsolása lesz a keleti expresszhoz s közvetlen Zágráb-bécsi és Bécs-zágrábi kocsik is lesznek rajta. — Ezenkívül postát is visz magával.

A villamosközlekedés új rendje. A villamostelep igazgatóságának rendelkezése értelmében ezentúl mindennap reggeli

félhat óraker indul a telepről Paliosra az első villamos, este pedig negyed nyolekor indul az utolsó a Radics kitértől Palios felé. Paliosról az utolsó koci estí háromnegyed nyolekor indul Szabadkára. A közlekedés egész napon át félérás, ami nagyon helyénvaló, mert a szénkészletet kiemelni kell, nehogy az egész forgalom felakadjon.

Felhívás! A kereskedelmi minisleri biztos felhívja mindazon feleket, akiknek Bánó és Bröder telepén a forradalmi viszonyok miatt a vasut által beraktározva árujuk van, 14 napon belül naponta d. u. 8-6 ig Bánó és Bröder telepén a kiváltott fuvarlevelekkel az áru átvételére jelentkezzenek, mert aki ezt elmulasztja, annak az áruja rövidesen árverés alá kerül.

Értesítés. A közönség szives tudomására adjuk, hogy mozgókép-színházunk — tekintettel a nagy hőszere — hetenként 2 napon tartunk előadást. Szombaton délután és este, vasárnap délután 4, 6 és este 8 óraker. **Korzó-Mozi.**

Lóvizsgálat Szabadkán Szerdán, június 5 én I, II, III, IV. kör és a sándoriak részére lóvizsgálat d. e. 7 óraker a lóvásáriéren. 26 án V, VI, VII, VIII köriek részére — d. e. 7 óraker ugyanott. Szigoruan figyelmeztetik mindenki, hogy minden lovat elővezesse, mert ellenesetben szigoruan lesz büntetve.

Hangszerek kommunizálása. A szovjetkormány közoktatásügyi népbiztosa szigorú rendeletet adott ki, amelyek értelmében minden magántulajdonú képző zongorát, pianinót, harmoniumot be kell jelenteni szocializálás céljából. A rendelet ellen vétőket vagy az azt kijátszókat a házbiztos köteles feljelenteni.

Meghaltak. A szabadkai anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Kovács János, Schaffner Mihály, Geizinger Magdolna, Pertics Etel, özv. Gabinesák Palné, Korbin Klára, Vörösbányai Anna, Becker Magdolna, Sztipics Bódog, Szalay Ferenc, Bódis Margit, Korpenai Viktória, Illés József és Pintér Géza.

SPORT.

Concordia-Bácska 2:0.

Vasárnap délután Concordia Zágrábi Horvát Sport Club vendégszerepelt Szabadkán. Megverte az elbizakodott és elavult játéksílusú Bácskát. — Ezt a vereséget nemhogy mentené, hanem egyenesen súlyosabbá teszi az, hogy Bácska határozott fölényvel játszott. A mezőnyfőlényt megfelelő goótokkal szokta kimutatni minden kiforrott csapat s ezt az elemi igazságot ugylátszik mindenáron meg akarja dönteni a Bácska. — Technikája avult, már régen a sutba kellett volna dobni. Játéka észszerűtlen, támadással egyoldónak állók és erélytelenek, ahelyett, hogy mozgékonyak, határozottak és erőteljesek lennének. Az, hogy egyénileg képzetek és beépültek, hogy lábbal és tudóval bírják az iramot, még nem jelent semmit,

mert a játékhoz fej, még pedig gondolkozó fej is szükséges. Fej- és lélek nélküli játéka vesztette el a Concordia markézetét, amelyet föltétlenül meg kellett volna nyernie. Csak tovább így! Csak így lehet tönkretenni Bácskának a multjában jól megalapozott nagy-szerű sportértékét és országosan elismert jó nevét és 18 esztendő sok-sok díszöségét. Maga a játék nagy szeliben ment végbe. Bácska szelítől támogatva fölnyomul s a kapu előtt határozatlan és tétovázik. Concordia mindössze 23 komolyabb támadást vezet az egész félidő alatt. A 35 percen Sztipics hátvéd hibájából Concordia megszerzi a vezető goót. A második félidőben Zágráb játszik hátszelílel, mindazonáltal Bácska ke-rekedik fölül s az utolsó negyed órában hatalmas, de mindig visszavert offenzívába kezd, Zágráb a második félidőben magasan ivelt és szelítől támogatott lövéssel váratlanul goólt ért el s ezzel tettelejessé a győzelmét. A zágrábi csapat szép játékokat produkált. — Ésszerűen és lelkesen játszott, váratlan győzelmét annál is inkább megérdemli, mert hiszen 26 órai utazástól megfőrtva álltak kia pórondra. Centerhalfjuk (Ture) elsőrendű klasszis, a csatársoruk ingadozó. — a közvetlen védelmük azonban határozott és ment minden menthető Bácskából Ostesa és Radics tüntek ki.

A bíró Gaudersz (Zágráb) volt.

MOZI.

A Liffa-Mozi műsorából Saját villanyfejlesztő telep előadás kezdete 4 és 6, ünnepnap 4, 6 és 8 óraker.

Hétfo-szerda. Minden idők örökbeeső alkotása Cabiria I. és II. része. Regény a Krisztus előtti III. századból, D'Annunzio regénye után 8 felvonásban. Főszereplők Irala Manzini és Magnus az artista óriás.

Jóni Közökhajra A maharadssa gyöngye, főszereplő Gunar Tolná.

Szerb nyelvű magánoktatás Szabadkán tanít két tanerő, akik szerb nyelv tanítását tiszteletdíj mellett elvállalnak. Különösen ajánlatos e nyelv tanulása azoknak a kereskedőknek, hivatalban működő kisasszonyoknak, de főként tanítóknak, tanároknak, tisztviselőknak és tanulóknak akik Jugoszlavia szolgálatában kívánnak maradni. Közelebbi felvilágosításul szolgál a katonai rendőrség főnöke (városháza II em).

Jó keresetre tehetnek szert azok a 16 évnél idősebb, nehezebb munkára alkalmatlan lányok, asszonyok, idősebb férfiak, kik hirdalapélrusításra vállalkoznak. Minden délután könnyű szerrel 20-30 koronát szerezhetnek ez által. Ujságírúsításra jelentkezni lehet mindennap a Szent Antal nyomdában, a Kath. Legényegylet udvarán IV. Rákóczi-utca 20.

Nyilttér.*

A „Szabadkai Ujság“

valamelyik hivatásos belső munkatársa a szóban levő lap mult hó 20 iki és felemás 31-iki számában „Adorján Ella nyelvmenterő“ álnév alatt kirohant ellenem. Ezek a kirohanások minden marási szándékosságuk mellett is bár csak erőilen fogsattogatások mégis az egyszer felelek reakjuk.

A kétneműnek látszó t. ujságíró ur egy kritikát írt és pont az én tárcámról. És akkor írta ezt a kritikát, amikor a minden személyeskedés nélkül általam nyilvánosságra hozott Vermes féle dolgoktól Vermes ur is megbokrosodott. Ebben a kritikában felhősta Tolná, Baranyát, belekapaszkodhatás végett idézte az istenadta nébány sajtóhibával leközölt tárcarészt és amikor mindezekkel még nem volt megelégedve, szak-kifejezésekkel is elfirkódott, amint illik. Ugy írt, akárcsak egy valódi eleven kritikus.

Helyes! A kritika ellen nincs kifogásom; mert a „Szabadkai Ujság“ egyik másik nagyon unatkozó belső munkatársa — tisztelet a kivételnek — ha nagyot akar írni és akar, igen sokszor akar, akkor kerülő utakon, de lapjuk hasábjain óreges lépésekkel, tudálos ábrázattal világkörüli ultra indul. Értelm! Azt is megértem, ha bizonyos ujságírók — sajátos céljaik elérhetése végett — a hirdapírás jogát is, mint mindent, igyekeznek kihasználítani. De az ellen már a legkathareztobbán tiltakozom, hogy a közt érintett tárgyilagossá hírközleményeimet akár érdektől, akár baráti, vagy jelemarósi készségtől nekihűzesszedett fiatalok urak ügyesen megfestett aláre alá bujva, erőszakosan a személyeskedés terére hurcolják. Az „Adorján Ella“ név mögé rejtőzött ujságíró ur pedig ezt cselekedte.

Nem akarom az álnév mögé lapult ifju urat inkognitójából fölélni fogva a közönség elé állítani, hogy korára valló „pajkos-ságáért“ errára fricskát nyomjak, hanem csak jóakarattalug figyelmeztetem, hogy jövőben kritizálás ürügye alatt olyanoknak üzenjen hadat, akik koránál fogva is hozzáillék és az ujságírást csak arról az oldalról mérlegelik, mint saját maga; mert én a nem is oly rég még kezes-lábas kimondhatatlan ruhadarabban ékeskedett ifju emberekbe a belőlük mindenáron kikivánczó feltűnési viselkedet vizsgaságtem és a bennük tétágot álló „hivatal“-t, meg „ujságésinálás“-t, ihatnókat megfékezem ám. És nem mindig pipa-szárral, vagy másfajta dresszrozó alkalmatossággal, hanem néha a hivatásos ujságírókoromból megmaradt — tollal, ma már kishivatalnokki tollal.

Midőn még megjegyzem, hogy ez ügvről több mondanivalóm nincs, fiatal barátomnak a nehezebb ujságírói hivatást és nagyobb szerényeséget kívánó:

Ifj. Hochwarter Károly.

* Az e rovásban közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Aranykötésű a kiadótulajdonos, Sas utcai Nyomda és Irodalmi Vállalat szerkesztésével köznyelvnyomdájukon Szabadka, Rákóczi utca 20. szá.

Jegy nélkül liszt!

— Hova megy szomszéd asszony?
— Megyek Weisz Izsák Magyar-utca
volt Cigler-féle üzletébe.

Saját őrlésű dupla nullás legszebb főző és kenyér
liszteket legfinomabb korpá, azonkívül szép
fehér száraz házi szappan, risskása, va-
lódi tearum, gyümölcslekvár minden
cikk a legolcsóbb árakon
kapható nála. Igen
forrón ajánlom.

Eladó:

Gépolaj
Bőrvazelin
Fegyverzsir
Jégszekrény
Bőrimpregnáló zsir
Centrifugalszivattyú
6 lóerejű benzínmotor
Gyantapótló szijviaszk

Kertésznél

Miklós utca 40.
Telefon 685.

A legjobb minőségű

gépolaj

nagyban és kicsinyben
kapható

Mamuzsics A.

nagykereskedésben.
Szabadka, I. Deák-u. 64 szám a.

Mész fehér, darabos,
fával égetett
kgként 2 korona.

Gazdasági faeszközök
favilla, lapát, gereb-
lye stb. legolcsóbb
áron KAPHATÓ, —

Temunovicsnál

III kör, Jenő-utca 893 sz.

Mücelokra alkalmas

hárshasábfát

nagyobb mennyiség-
ben is megvételre

ajánlunk

Ernst János és Fiai
tűzifakereskedők Ujvidék

Varrógép, Kerékpár, Gramofon, Javitó-műhely.

Speciális munkákat elfogad
eleső és pentos kiszolgálással

Fehér Fülöp mechanikus.

Batthyány (Gőzfürdő-utca)ban.

Tiszta

Gyapjuszövetek, Bélések Selymek és mindennemű Mosóárak eladása.

nagyban és kicsinyben,
legolcsóbb árak mellett

Strassernál

IV. kör, Damjanich u. 62. szám, a
tanítónőképződe áttellenében. —

Jég kapható

reggel 6—8-ig

K o h n M ó r

sörkereskedőnél.
Damjanich-u. 3.

Kékkő

Kénvirág

Zsirszóda

Hadikávé

Szőlőkötöző

Rizs 1 kg. 24 kor.

Nyers-kávé

1 kg. 58 kor.

Pörköltkávé

1 kg. 72 kor.

Kapható

Nojcsék Géza
fűszernagykereskedőnél.
Telefon 222.

Malusev iroda hirdetése.

Orvosi rendelésbe vagy gyógyszer-
tárba belépne júl. 1-re egy inte-
ligens leány 602

Ház eladó, 3 szoba, 3 konyha,
nagy udvar és kert 295.

Családi házat keres megvételre
20 000 korenáig 601.

Szegedi szőlőkben eladó egy
lánc szőlő 7 kapa téke alatt, 3 kapa
kenyhekert, 400 drb termé gyü-
mölcsfa 254.

Ház eladó amely áll 3 szoba,
konyha, speiz és 2 szoba konyha
speiz, csukott folyosó, pince, ba-
renzfudvar, konyha és gyümölcsös
kert, padlás szobák, kövezett keny-
hák, eseréptető 291

Szényegek és butorok eladók 296

Pénzkölcsön kapható Malusev
iroda útján M.

Ház eladó és azonnal átvehető
amely áll 3 szoba, konyha, speiz,
pince, csukott folyosó, eseréptető
Kővezet utca 267.

Ház eladó alkalmas kereskedésnek
szilárdépület nagy telék és konyha
kert, villanyvilágítás 266.

Irodai munkát vállalna fiatal
ember. Beszél németül és horvátul:

A kálváriánál eladó 3 lánc föld.
G.

Fűszerüzletberendezés eladó. B.

Üzletelhelyiségek kiadók 289

Kávémérés, eszelőintézetekkel ela-
dó. 287.

Ház eladó a volt honvédszár
laktanyánál 2000 kor. 168

Ház eladó, Szt. Györgyi temp-
lomnál, 36000 kor. 30

Ház eladó, VIII. körben, nagy
telekkel 32000 kor, 221

Ház eladó a Kakas iskolánál,
38000 kor. 168

Lakás kiadó magányos házban
fűtő közelségben. 288

Butorozott szobák kiadók.

Ház eladó a Zentai ut mentén,
22000 kor. Teljesen jókarban 297.

Irnehot felvesz Malusev Irodája

Hár eladó a régi zsidó temető
táján 24000 kor ért. 292

Ház eladó. Cigler boltos felé
38000 kor. 295

Ház eladó, nagy telekkel 22000
kor. Kölcsey u. mentén 188.

Ház eladó, Mezővárosi boltos felé
nagy telek és kert. 24000 kor. 272

Ház eladó a Halasi utcán, teljesen
jókarban. Azonnal átvehető 85000
kor 298.

Stabilgőzgép ipari célokra alkal-
mas eladó 530.

Motorkerékpár „Puch” eladó 340

50-60 lánc szántó föld bérbe keres-
tetik okt. 1-ére 599

Eladó egy épületnek a téglá és
és eserép anyaga 290.

Apróhirdetések.

Egy más Ára 30 Hár. A legkisebb hirdetés 3 kor
Felvilágosítást hirdetők, ügyekben a kiadóhivatal ad
Telefon 200.

Eladó 15 lánc szántó fél órára
a várostól, 5 lánc Ludasen, 11
lánc szőlő terméssel, épülettel, cím
a kiadóban. 381—1

Egy jókarban levő ágy sedronyal
éjjeli szekrény, asztal, gyermek
ágy eladó Weisz kefekötőnél Ács
utca 351 372—2

Eladó.

Tompa-utca elején közel a fősze-
rtához 1 modern uri lakás nagy
udvarral.

Hosszu-utca elején 4 szobás uri
lakház 702—3

Bathányi utcában 6 szobás uri
lakás nagy udvarral 703—3

Huszárlaktanyával szemben köz-
vetlen 6 lánc elsőrendű szántóföld.
704—3

Cimek a kiadóban.

100 család méh eladó Szabó
Péternél Topolyán Mátyás király-
utca 707—10

Jókarban levő nagyobb és kisebb
üres ládák kaphatók Mütter Árpád
Beresényi u 8 867—3

Nagyfajta Bernáthegyi kölk
kutyát keresek megvételre. Cím a
kiadóban.

Utazási igazolványhoz fényképet
1 óra alatt készít Neumann Aladár
fényképész Nádor-kávéház fölött
1. ső emelet.

Gyakorlott varróleányok jó fize-
tessel azonnal felvétetnek Bajai ut
288 sz. alatt 820—3

Fődeleshintó egy lórais alkal-
mas eladó VII. Fűzfás u. 29. sz. a

Mezőgazdasági Gépgyár és
Vasöntöde Rt. Szabadka,
Telefon 8—40. Sürg-cím: Ferrum
Majnai-ut.

Eladók:

Röck gyártmányu Bánó
és Szűcs féle szab. 65 m.²
fűtőfelületű 10 atmoszfé-
rás, teljesen jókarban levő

ikerkazan

összes felszereléssel 1 ket-
tős malomkőjárat, kövek
átmérete 48.

Különböle darálók.
Secessionis szőlőprések.
Rosták.
Használt szijtárcsák.

Veszünk:

ócska öntvényeket, vas sárga vö-
rész elem stb, ötvözeteket a
legmagasabb napi áron, bármely
mely mennyiségben, Keresünk
megvételre egy jókarban levő
látható írásu írógépet.